

Сусветны дзень барацьбы з туберкулёзам

Штогод 24 сакавіка ва ўсім свеце адзначаюць Сусветны дзень барацьбы з туберкулёзам.

Сухоты - гэта распаўсюджанае інфекцыйнае захворванне, якое выклікаецца мікабактэрыяй туберкулёзу.

Туберкулёз перадаецца паветрана-кропельным шляхам.

Заразіцца можна ад хворага чалавека. Пры кашлі, чханні, размове з драбнюткамі часціцамі макроцця мікабактэрыя туберкулёзу трапляюць у паветра і інфікуюць здаровых людзей. У сярэднім у год 1 заразны хворы можа інфікаваць 15-20 успрымальных людзей.

Таксама сухотамі хварэе буйная рагатая жывёла, птушкі.

Хвароба часцей дзівіць лёгкія, але можа быць сухоты костак і суставаў, мочапалавой сістэмы, вока, кішачніка, мазгавых абалонак.

Заражэнне сухотамі не заўсёды прыводзіць да захворвання. Гэта залежыць ад шматлікіх фактараў: станы імуннай сістэмы чалавека; узросту; наяўнасці спадарожных захворванняў; паўнавартаснага харчавання; умоў працы і побыту. На стан імуннай сістэмы адмоўна ўплываюць стрэсы і дэпрэсія, якія могуць садзейнічаць развіццю захворвання. Зніжаюць устойлівасць арганізма да туберкулёзу і шкодныя звычкі (курэнне, злоўжыванне алкаголем, ужыванне наркатыкаў).

Як не перадаецца сухоты?

- Сухоты не пераносяць казуркі;
- Ім нельга інфікавацца праз кроў;
- Не перадаецца сухоты праз ваду.

Западозрыць у чалавека сухоты можна па наступных прыкметах: працяглы кашаль або пакашліванне (больш за 3-х тыдняў) з вылучэннем макроцця, магчыма з крывёй; болі ў грудной клетцы; зніжэнне або адсутнасць апетыту, страта вагі; падвышаная потлівасць (асабліва ў начны час); агульнае недамаганне і слабасць; перыядычнае невялікае павышэнне тэмпературы цела (да $37,20^{\circ}\text{C}$ - $37,40^{\circ}\text{C}$); з'яўленне дыхавіцы пры невялікіх фізічных нагрузках.

Адным са шляхоў выяўлення туберкулёзу з'яўляецца флюараграфія (рэнтгенаграфія) лёгкіх. Рэнтгенафлюараграфічнае абследаванне грудной клеткі можна зрабіць у паліклініцы па месцы жыхарства.

Аналіз мокроты дазваляе выявіць мікабактэрыя туберкулёзу, што дазваляе ўсталяваць адкрытую форму туберкулёзу, паказвае на дакладны дыягназ хваробы і сведчыць аб заразнасці дадзенага чалавека для іншых.

Скурная туберкулінавая проба Манту з'яўляецца самым простым спосабам ацэнкі імунітэту да туберкулёзу. Наяўнасць выяўленай скурнай рэакцыі сведчыць аб наяўнасці напружанага імунітэту, гэта значыць, што арганізм актыўна ўзаемадзейнічае з узбуджальнікамі.

Калі чалавек захварэў на сухоты, лячэнне трэба пачынаць неадкладна! Чым раней выяўлены сухоты і пачата лячэнне, тым менш паражэнне органаў і тым хутчэй захворванне можа быць загоены.

Хворых на туберкулёз лечаць у спецыялізаваных бальніцах, аддзяленнях, дыспансерах і кабінетах. Хворыя, якія вылучаюць мікабактэрыі туберкулёзу ў навакольнае асяроддзе, знаходзяцца на стацыянарным лячэнні да таго, пакуль не спыняецца вылучэнне мікабактэрыяў, і чалавек не становіцца бяспечным для навакольных.

Для лячэння туберкулёзу прызначаецца камбінацыя некалькіх процітуберкулёзных прэпаратаў у залежнасці ад адчувальнасці ўзбуджальніка туберкулёзу, выдзеленага ад кожнага канкрэтнага хворага. Лячэнне працягваецца ў сярэднім 6-8 месяцаў.

Сухоты вылечым, калі прымаць усе прадпісаныя прэпараты і не прапускаць іх прыём.

Для прафілактыкі туберкулёзу ў Рэспубліцы Беларусь праводзяцца прышчэпкі БЦЖ (БЦЖ-М) процітуберкулёзнымі вакцынамі дзецям (здоровым нованароджаным) на 3-5 дзень жыцця. Калі выяўлена заражэнне сухотамі, але пашкоджанні органаў не выяўлена, праводзяць прафілактычнае лячэнне процітуберкулёзнымі прэпаратамі.

Не варта забываць і пра спосабы неспецыфічнай прафілактыкі, накіраваных на павышэнне ахоўных сіл арганізма. Да іх можна аднесці:

- захаванне рэжыму працы і адпачынку;
- рацыянальнае і своєчасовае харчаванне;
- адмова ад шкодных звычак (курэнне, ужыванне наркатыкаў і злоўжыванне спіртнымі напоямі);
- прыём полівітамінаў (асабліва ў вясновы перыяд);
- загартоўванне арганізма;
- выкананне правіл асабістай гігіены, рэгулярнае правядзенне вільготнай уборкі і праветрыванне памяшканняў.

Сухоты - вылечнае захворванне, але перамагчы яго можна толькі агульнымі сіламі. Своєчасовае выяўленне захворвання і дакладнае выкананне прадпісанага лекарам рэжыму лячэння можа поўнасьцю яго вылечыць. Беражыце сябе і сваіх блізкіх!

Матэрыял падрыхтаваў урач-метадыст паталагаанатамічнага аддзела арганізацыйна-кансультацыйнай работы Ігнатава А.У.